

BESZÁMOLÓ

A MAGYAR KÖRNYEZETVÉDELMI EGYESÜLET

2001-2005. évi tevékenységéről

munkaprogram javaslat a következő ciklus időszakára

A Magyar Környezetvédelmi Egyesület 2005-ben tizennyolcadik működési évét zárta. A legutóbbi - 2001 áprilisában tartott - közgyűlésünk óta eltelt időszakban is a korábbi évekhez hasonlóan, szerény körülmények között végzett folyamatos, színvonalas munkáról adhatunk számot. Törekvésünk volt hazánk jobb környezetállapotának elősegítése, a környezeti kultúra fejlesztése, ehhez a társadalmi bázis szélesítése, oktatás, tudatformálás.

Alapszabályunk alapelveit betartva egyesületünk sokirányú tevékenységét a pártsemlegesség, a szakszerűség, a szakmai hitelesség jellemezte. Sikerral elkerülte a túlpolitizált, a demagógiával átitatott, dogmákká csontosodott értelmetlen vitákat. Nem vállalta fel a tudomány, szakértelem megcsúfolását. Véleményét a preambulumban lefektetett elvek betartásával fejtette ki. E tevékenységével nem szerzett "hírnevet", de nem vált nevetségessé sem. Egyetlen állásfoglalását, nyilatkozatát sem kell évek múlva letagadnia, vagy szégyenkezni miatta, azaz megőrizte hitelességét.

Anyagi lehetőségeink meghatározták a vállalható feladatokat, programokat.

Az Egyesület a Beszámolóban vázolt eredményeket, a folyamatos működést igen nehéz működési feltételek mellett, a környezetvédelem ügye iránti elkötelezettségét bizonyítva, jelentős személyes áldozatokat is vállalva érte el.

László József főtítkári működése alatt nehéz, kompromisszumos alkudozások eredményeként nyugvópontra jutott az Egyesület és az Ipari Minisztérium között a helyiségbérelti követelés.

Egyesületünk székhelye vállalható terhek mellett, az elmúlt ciklusban is Csepelen bérelt önkormányzati lakásban - Kossuth Lajos u. 43-45. fszt. 1. - volt, illetve van.

A főleg programokhoz kötődő pályázati, illetve szponzori támogatások szerény mértékben biztosították a működés lehetőségét.

Az adott, igen korlátozott feltételek mellett is sokirányú tevékenységet végeztünk az elmúlt öt esztendőben, többek között:

- a tagságot az egyesület tevékenységéről, programjairól, eredményeiről, problémáiról beszámolókon és körleveleken keresztül tájékoztattuk. Sajnos 2002-től évkönyvünk nem jelent meg, illetve elmaradt a 2002, 2003 évi szokásos - évvösszefoglalót is tartalmazó - évi körlevelünk. Az éves körlevelek, összefoglalók 2004, 2005 évről kellő időben elkészültek és az egyesület tagjaihoz eljutottak. Erőfeszítéseket teszünk a Közgyűlés dokumentumait is tartalmazó évkönyv elkészítésére. Terveinkben szerepel továbbá az Egyesület fennállásának huszadik évfordulójára egy emlékévkönyv megjelentetése.

- az előző közgyűlés óta eltelt öt év alatt a választott testületeink üléseit rendszeresen megtartották.

- fogadó készek voltunk a lakossági megkeresésekre. Igyekeztünk hozzájárulni a felvetődött problémák megoldásához (veszélyes hulladék elhelyezés, környezeti hatásvizsgálatok - beruházások véleményezése, programok segítése, stb.).

- véleményyeztünk több, az Európai Unióhoz kapcsolódó hazai harmonizációs törvénytervezeti szakanyagot, jogszabálytervezetet.

- szakirányú diplomamunkák, szakdolgozatok elkészítéséhez konzultációs lehetőségeket biztosítottunk.

- egyesületünk tevékenységét bemutatva és népszerűsítve, 2001-ben részt vettünk a Természet és Társadalombarát Fejlődésért Közalapítvány Tudományos Akadémiai rendezvényén.

- részt vettünk jó néhány társadalmi, szakmai fórumon, környezetvédelmi rendezvényen, parlamenti nyílt napon stb.

- kiemelkedő környezetvédő munkát végző személyek, intézmények tevékenységének elismerésére 2002-ben két kitüntetést alapítottunk: "*HERMAN OTTÓ EMLÉKÉREM a környezeti kultúráért*", illetve "*KITAI BEL PÁL EMLÉKÉREM a környezettudományért*" elnevezéssel. A díjak odaítéléséről szaktekintélyekből álló kuratórium dönt.

Kitüntetettjeink:

"HERMAN OTTÓ EMLÉKÉREM a környezeti kultúráért": 2002-ben *Juhász Sándorné* ny. biológia-földrajz szakos tanár, Kiskunhalas, *Simon László* igazgató, Vadas Jenő Erdészeti Szakközépiskola és Kollégium Mátrafüred, *Zombori Ottó* igazgató, Uránia Csillagvizsgáló Budapest, 2003-ban Dr. *Harmati Béla* evangélikus püspök, Budapest, *Szigyártóné Nagy Márta* biológia-földrajzszakos tanár, Budapest, 2004-ben *Dávid Klára* kertészmérnök Budapest, *Tassi Rona* agrármérnök, Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2005-ben *Prof Dr. Szabó Imre* :MKvE alelnök, *Drecin József*:MKvE IB tag, *Koszorús Ferenc* MK vE Választmányi tag, *Dr. Rapp János* egyetemi docens a Hennis Ottó Alapítvány Kuratórium elnöke, *Zsitvay Attiláné* kertészmérnök :MKvE alapító tag, *Dr. Vértényi Jenő* :MKvE Egyeztető Bizottság elnök, *Prof Dr. Biacs Péter* :MKvE alapító tag.

"KITAIBEL PÁL EMLÉKÉREM a környezettudományért": 2002-ben *Főcze Lajos* okl. vegyészmérnök, ny. főtitkár, MKvE IB tag, *Prof Dr. Jánosy Dénes*, a Magyar Madártani Egyesület alapító elnöke, 2003-ban *Dr. Legány András* főiskolai tanár, Nyíregyháza, *TermészetBÚVÁR* szerkesztősége, Budapest, 2004-ben *Dr. H. Nagy Anna* egyetemi docens, *Dr. Némedi László* osztályvezető *ÁNTSZ*, *Berecz Endre* tudományok doktora, Miskolci Egyetem, *Dobos Tibor* tudományok doktora, Nyugat-dunántúli Egyetem Sopron, *Schultheisz Zoltán* adjunktus, Veszprémi Egyetem, *Stefanovits Pál* MTA rendes tagja, Szent István Egyetem Gödöllő, *Szabó Imre* tudományok doktora Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, *Széchy Gábor* tudományok kandidátusa Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, *Szlávik János* tudományok doktora Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, 2005-ben *Szabó István Mihály* MTA rendes tagja :MKvE elnök.

Sikerrel igyekeztünk megtartani tradicionális rendezvényeinket:

- ebben a ciklusban is a Herman Ottó Alapítvánnyal, és más támogatók segítségével évente megrendeztük az *Adria-Duna Szabadegyetemet* Mátrafüreden. A határainkon kívül élő, magyar nyelven tanító pedagógusok interdiszciplináris továbbképző kurzusán a résztvevők jeles szakemberek, közéleti személyiségek segítségével ismerkedhettek meg egy-egy témakörrel (a magyar irodalom, a történelem, a hit, az erkölcs, az etika, az egészséges életmódra nevelés, a környezeti nevelés, a tehetséggondozás, az iskolavezetés, Magyarország környezet- és természetvédelme, a XXI század iskolája és az Európai Unió, stb.). Az *Adria-Duna Szabadegyetemet*, továbbá a program kulturális részét képező hazai, illetve határon túli művészek alkotásaiból rendezett képzőművészeti kiállítást megnyitotta 2001-ben *Dr. Mánya Kristóf* Gyöngyös-Mátrafüred országgyűlési képviselője, 2002-ben *Dr. Szili Katalin* az Országgyűlés elnöke, 2003-ban *Hajdu László* országgyűlési képviselő a MKvE alelnöke, 2004-ben *Szabó Vilmos* országgyűlési képviselő, a Határon Túli Magyarok Hivatala felügyelő államtitkára, 2005-ben *Dr. Szabó István Mihály* akadémikus a: MKvE elnöke.

A Szabadegyetemen a beszámolási időszak alatt rendezett programok keretében előadást, fórumot tartottak többek között Szabó István Mihály akadémikus, Pléh Csaba akadémikus, Meskó Attila akadémikus a MTA főtitkára, Dr. Harmati Béla evangélikus püspök, Fasang Árpád volt UNESCO nagykövet, Boross Péter, Horn Gyula ex-miniszterelnökök, Vicsek Tamás tanszékvezető egyetemi tanár, Frenkl Róbert és Gombocz János professzorok a Testnevelési Egyetemenről, Bíró Zoltán tanszékvezető a Juhász Gyula Tanárképző Főiskoláról, Sipos Lajos dékán helyettes az ELTE-ről, Dr. Kubasek János főigazgató, Dr. Halzl József a Rákóczi Szövetség elnöke, Árva Vince pálos rendi szerzetes, Farkas István piarista tanár. Érdekes, sokak által vitatott, mindenképp ismertetésre érdemes megközelítést tartalmazó előadás hangzott el Szabó István Mihály akadémikustól a magyar nép őstörténetét érintő témában, továbbá Csomor Lajos ötvösművésztől és M. Nagy Éva néprajzkutató, iparművésztől a Szent Koronáról

A szaktárgyú előadásokat színesítette Budai Ilona, illetve Maczkó Mária előadóművészek hangulatos előadása, a Pátzay János Zeneiskola diákjainak műsora, továbbá egy-egy neves környékbeli táncegyüttes önálló estje.

A továbbképzés záró programja évek óta Bánffy György Kossuth Díjas Érdemes Művész, Kiváló Művész, a :MKvE alapító tagja, a Magyar Nyelvapolók Szövetsége elnöke *"Anyád nyelvét bízták rád a századok"* címmel tartott, állandóan megújuló, meghatottságtól sem mentes művészi műsora.

A Szabadegyetem meghitt programjai közé tartozott 2003. július 3-án a szabadtéri (erdei) ökumenikus istentiszteleti hely felszentelése.

A rendezvény programjában tanulmányi kirándulások is szerepeltek, melyeken természeti, természetvédelmi, építészeti, kultúrtörténeti értékeink, emlékeink megtekintése szerepelt. A résztvevők új ismeretekkel, élményekkel gazdagodva, a visszatérés igényével távoztak a Szabadegyetemről. A szabadegyetemi l'Ilrucson résztvevők számát az anyagi lehetőségek korlátozzák, az érdeklődés a rendezvény iránt meghaladja a meghívható létszámot.

- az ifjú környezetvédők előtt jegyzett rendezvénynek számít a részükre évente megrendezésre kerülő *Környezet- és természetvédő gyermek és ifjúsági közösségek nemzetközi tapasztalatcseréje*. A nemzetközi tapasztalatcsere helyszíne 2001-2003 Csillebérc, 2004-2005 Salgóbánya volt. A programban a diákok részletesen tájékoztatták egymást környezet- és természetvédelmi tevékenységükről, szakmai-módszertani ismereteiket kicserélték egymással, interaktív foglalkozáson, játékos vetélkedőn, kísérő tanáraik módszertani szemináriumon vettek részt. A rendezvény résztvevői számos használható ötletet, módszert vehettek át egymástól, úgy a fiatalok, mint a pedagógusok, sokoldalúan hasznosítható ismeretekhez jutottak, emellett szélesedtek a hazai és határon túli pedagógusok, illetve diákok közötti szakmai, emberi kapcsolatok.

- diákoknak lehetőséget biztosítottunk Bácskatorpolyára a természet-ismereti táborba történő jelentkezéshez, illetve részvételhez.

- több éve tartó programunk, a belföldi és a határon túlról jövő kisvízfolyások vízminőségének rendszeres figyelése, a kritikus helyzetek megelőzésének elősegítése, a vízminőség változásának figyelemmel kísérése a havária helyzetek esetleges előre jelzése érdekében (melybe a fővárosból 3, vidékről 11, határon túlról 7 iskolai és természetvédelmi csoport kapcsolódott be), eredményesen működött. Mivel 2004-től sem pályázati, sem szponzori - szerény - támogatást nem tudtunk a program életben tartására szerezni, átmenetileg szünetel e tevékenységünk, programunk folytatása, évenkénti megújítása.

- a Magyar Evangélikus Egyházzal és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsával közösen megrendeztük az elmúlt időszakban az *Egyházi oktatási intézmények környezeti nevelési nemzetközi ökumenikus konferenciáját*, illetve az adott tárgykörben pedagógus továbbképzéseket szerveztünk. Az elhangzott módszertani előadások és egymás munkájának bemutatása révén számos módszertani fogást, programlehetőséget ismerhettek meg és építhetnek be saját munkásságuk keretébe.

Egyesületünk 2004. november 18-án tartott választmányi ülésén *László József* főtítkárr bejelentette, hogy választmányi tagsága fenntartása mellett lemond főtítkári megbízatásáról, egyúttal intéző bizottsági tagságáról is. Lemondását a Választmány elfogadta, és egyhangú szavazással a Magyar Környezetvédelmi Egyesület főtítkárává *Pataki Károlyt* az Intéző Bizottság tagját választotta meg. A főtítkárváltás az egyesület tevékenységeinek folyamatosságában nem okozott zökkenőt. A tradicionális programok új feladatokkal bővültek.

Szakmai ankétok keretében:

- a hazai környezetvédelmi szakmérnök képzés megindításának 30. évfordulója alkalmából 2004. február 24-én a Magyar Környezetvédelmi Egyesület, a MTA Általános Mikrobiológiai és Tanácsadó Testülete, a MTA Kémiai Technológiai és Környezetvédelmi Munkabizottsága, és az Energetikai Tudományos Egyesület Környezetvédelmi Szakosztálya, továbbá az érintett egyetemek képviselőinek közös szervezésében tudományos konferenciát rendezett a MTA Kupolatermében. Az ünnepi tanácskozás részeként "KITAIBEL PÁL EMLÉKÉREM a környezettudományért" kitüntetések adtunk át a szakképzés megalapozásában, fejlesztésében elévülhetetlen érdemeket szerző szakembereknek.

- a Magyar Környezetvédelmi Egyesület továbbképzési előadás-sorozatának első vitaülésére 2004. május 20-án került sor a Magyar Tudományos Akadémia Elnöki Tanácstermében, amit közösen rendeztünk a MTA Általános Mikrobiológiai Bizottságával és a Magyar Hidrológiai Társaság Víz-mikrobiológiai Szakosztályával. Téma: *Az antropogén hatások mértéke (al. és au. baktérium-flóra nagyságrendje) a magyarországi felszíni vizekben*. A rendezvény részeként „*KITAIBEL PÁL EMLÉKÉREM a környezettudományért*”, illetve „*HERMAN OTTÓ EMLÉKÉREM a környezeti kultúráért*” kitüntetések átadására is sor került.

- egyesületünk Intéző Bizottsága 2005. április 26-án kibővített ülést tartott, melynek témája a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Programja felülvizsgálatával kapcsolatos vitaanyag véleményezése volt. Szakértő elemzéseinket, javaslatainkat megköszönte és továbbította az illetékesek felé a Fővárosi Önkormányzatot ülésünkön képviselő Mrekvicskáné Németh Aranka Ügyosztály-vezető.

- a Környezetvédelmi Világnap alkalmából Egyesületünk a Fővárosi és a Pest Megyei Önkormányzattal központi rendezvényt szervezett a *régió hulladékgazdálkodásának időszzerű kérdéseiről*. A konferenciára Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Dísztermében került sor 2005. június 6-án. A sikeres rendezvényen közel száz szakember vett részt Budapestről, illetve Pest megyéből.

- a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, a Népegészségügyi Kormány megbízotti Iroda, a Fővárosi Önkormányzat és Egyesületünk együttes szervezésében "Budapest légszennyezettségi állapotáról, különös tekintettel a levegőben található kis részecskékre" címmel szakmai konferenciát rendeztünk a téma időszzerű kérdéseiről 2005. szeptember 20-án Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatalában. A magas szintű szakmai előadásokon és az azt követő alapos vitán a hatóságok, intézmények, és a civil szervezetek képviselőiben 50 fő vett részt.

Kiskunhalas, Felsővárosi Általános Iskola tanárai-diákjai a hosszú idő óta végzett magas színvonalú környezet- és természetvédelmi szakmunka elismeréseképpen az Oktatási Minisztérium és a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium közös pályázatán 2005-ben elnyerték az *Ökoiskola* megtisztelő név viselését három évre. Több évtizedes tevékenységüket jól ismerve Egyesületünk támogatta a Felsővárosi Általános Iskola pályázatát - *Juhász Sándorné* biológia szakos tanárnő, Egyesületünk alapító és azóta is nagyon aktív tagja indította el az iskolában a ma is folytatott módszertani munkát. Az *Ökoiskola* megkülönböztető név használata nemcsak országos, de nemzetközi szinten is jegyzett kategória.

A Herman Ottó Alapítvány és Egyesületünk sokrétű együttműködése az elmúlt öt évben is kölcsönösen segítette egymás munkáját, annak eredményességét.

Munkaprogram javaslat a ciklus idejére:

Testületi ülések: IB ülések - minimum 2 havonta, Választmányi ülések - minimum félévente.

Hagyományos rendezvények: Adria-Duna Szabadegyetem, Környezet- és Természetvédő Gyermekek és Ifjúsági Közösségek Nemzetközi Tapasztalatcseréje.

Konferenciák: téma az aktualitás függvényében évente meghatározva.

Egyéb rendezvények: témák az aktualitás által jelölve ki.

Tematikus IB ülések: aktualitástól függően, évente meghatározva.

Pályázatok: NCA, KvVM, ORTT, Fővárosi Önkormányzat, egyéb.

HOA Alapítvány: munkájának támogatása, közös programok szervezése.

A Magyar Környezetvédelmi Egyesület tevékenységét, programjai megvalósítását erkölcsileg, anyagilag, illetve természetben az eltelt öt éves ciklusban támogatta többek között a Magyar Országgyűlés, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Határon Túli Magyarok Hivatala, Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi, valamint Oktatási Bizottsága, Rákospalota-Újpalota-Pestújhely Önkormányzata, Budavári Önkormányzat Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottsága, Budapest Főváros II. ker. Önkormányzata, Heves Megye Önkormányzata, Magyarországi Evangélikus Egyház, Illyés Közalapítvány, BUBIV-Palota, DEPOCAR, Palota Környezetvédelmi Kft., Rákóczi Szövetség, COLPING Szövetség, HANGI Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Pécs, Északerdő Rt., Egererdő Rt., Mátra Volán Rt., Mátrafüredi Vadas Jenő Erdészeti Szakközépiskola és Kollégium, VEGYÉPSZER Rt., DÉMÁSZ, JET-VILL Kft., Budapesti Távhőszolgáltató Rt., FŐVÁROSI GÁZMŰVEK Rt., Penta Általános Építőipari Kft., Palota Security Kft., FŐVÁROSI VÍZMŰVEK Rt., Répszolg Kht., Unilever Magyarország Kft., Fővárosi Csatornázási Művek Rt., Fashion Mart Rt., EMKTV Egyesült Magyar KTV. Kft., PENTA Általános Építőipari Kft., Országos Villamostávvezeték Rt, Bódis Lajos vállalkozó.
Önzetlen támogatásukat megköszönve a továbbiakban is várjuk segítő közreműködésüket.

Budapest, 2006. május 6.

A Választmány nevében:

Prof Dr. Szabó István Mihály
akadémikus
az Egyesület elnöke